

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПЕНІТЕНЦІАРНОЇ СЛУЖБИ**

Кафедра теорії та історії держави і права, конституційного права

ПОГОДЖЕНО:
Завідувач кафедри
доктор юридичних наук, професор
Лариса ШУМНА

«_____» 2021 р.

**СИЛАБУС
навчального курсу
«Історія пенітенціарної системи України»,
спеціальність 262 «Правоохранна діяльність»,
форма навчання: денна**

РОЗРОБНИК:
Старший викладач кафедри
капітан внутрішньої служби
Антон СІКУН _____

ЗАТВЕРДЖЕНО:
на засіданні кафедри теорії та історії
держави і права, конституційного
права
Протокол № ____ від «____» ____ 20____ р.

Кредити та кількість
годин:

3 кредити ECTS; години: 22 лекційних, 22
семінарські, 46 самостійна робота.

Чернігів – 2021

Анотація курсу

Вивчення основних періодів становлення та розвитку кримінально-виконавчої системи і законодавства на території України можна віднести до ряду першочергових завдань вітчизняної науки кримінально-виконавчого права.

Як не дивно, але факт залишається фактом: ані відповідна галузь національного права, ані система, на яку законодавством України покладена функція виконання покарань, ніколи не мали власної писаної історії. Вона немов би розчинилася у середовищі численних розвідок спочатку у сфері історії тюремної системи і законодавства Російської імперії, а згодом — виправно-трудової системи і законодавства СРСР, створюючи лише тло для більш-менш правдоподібних версій становлення та розвитку останніх. Не обійшлося тут і без казусів суто юридичного характеру, навмисного чи мимовільного перекручування фактів, замовчування або просто від незнання ряду надзвичайно важливих для кримінально-виконавчої системи і законодавства України реформ.

Курс «Історія пенітенціарної системи України» ставить за мету підготовку кваліфікованих фахівців для органів та установ державної кримінально-виконавчої служби України.

Метою вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України» є спроба виявлення та встановлення закономірностей формування пенітенціарної політики, розвитку та функціонування кримінально-виконавчої системи на різних етапах української державності, практики роботи органів та установ виконання покарань ДПтС України, встановлення тісних міжпредметних зв'язків, перш за все, з такими навчальними дисциплінами як «Історія держави і права України», «Історія держави і права зарубіжних країн», «Кримінально-виконавче право», «Кримінальне право», «Міжнародна пенологія», «Пенітенціарна педагогіка» тощо.

Відповідно до мети у процесі вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України» ставляться та розв'язуються такі завдання:

- визначення основних передумов і закономірностей виникнення на території України системи державних органів та установ виконання кримінальних покарань у вигляді позбавлення волі;
- встановлення нормативно-правових та організаційно-структурних основ функціонування Головного тюремного управління Російської імперії як першого централізованого органу управління тюремними справами та його структурних підрозділів на території України;
- визначення нормативно-правових та організаційно-структурних зasad діяльності державних органів та установ виконання кримінальних покарань у вигляді позбавлення волі доби Української Центральної Ради, Гетьманату та Директорії;
- визначення нормативно-правової бази, структури, функцій, завдань органів та установ виконання кримінальних покарань України як структурного підрозділу НКВС УСРР;
- аналіз сукупності державних, правових, громадсько-політичних та інших чинників, що сприяли становленню й розвитку в Україні системи органів та установ виконання кримінальних покарань у вигляді позбавлення волі в умовах знаходження у складі СРСР;
- історико-правова оцінка процесу розбудови системи органів та установ виконання покарань в період незалежності України.

Організація навчання
Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

№	Найменування розділів та тем	Кількість годин по видам занять					Посада, прізвище та ініціали викладача, який проводить заняття
		Всього	Л.	С.	П.	С.Р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Поняття, предмет, завдання та система вивчення курсу „Історія пенітенціарної системи України”	10	2	2		6	НПП кафедри .
2.	Розвиток і становлення пенітенціарної системи за часів перебування України у складі Російської імперії (до 1917 р.)	10	2	2		6	НПП кафедри
3.	Пенітенціарна система України за часів Тимчасового Уряду та Української Народної Республіки	8	2	2		4	НПП кафедри
4.	Особливості формування пенітенціарної системи в УСРР у докодифікаційний період (1917 р. – 1925 р.)	8	2	2		4	
5.	Перша кодифікація виправно-трудового права УСРР. Система органів і установ виконання кримінальних покарань на території України у довоєнний період та особливості її нормативно-правового забезпечення (1925 – 1939 рр.)	8	2	2		4	НПП кафедри .
6.	Особливості функціонування системи органів та установ виконання покарань України у передвоєнний період, за часів Великої Вітчизняної війни та її відновлення у повоєнний період (1939 – 1970 рр.)	14	4	4		6	НПП кафедри
7.	Зміст та історико-правове значення Виправно-трудового кодексу УРСР 1970 р.	8	2	2		4	НПП кафедри
8.	Організаційні та структурні зміни в системі органів та установ виконання	8	2	2		4	НПП кафедри

	кримінальних покарань на території України (1970 – 2006 рр.)						
9.	Основні етапи реформування системи органів та установ виконання кримінальних покарань незалежної України та їх законодавче закріплення	14	4	4		6	НПП кафедри
	Всього за 2 семестр	90	22	22		46	НПП кафедри
	Всього по курсу «Історія пенітенціарної системи України»	90	22	22		46	

Завдання до семінарських занять

Семінарські заняття

Готуючись до семінарського заняття Ви маєте підготувати конспект питань, що містяться в плані відповідної теми. Наявність конспекту всіх (!) питань та ваша присутність на занятті є запорукою успішної роботи та отримання балів (їх кількість залежить від вашої активності та якості підготовки). Відсутність конспекту або неповний конспект, навіть за умови вашої присутності на семінарі, оцінюється в 0 балів.

Плани семінарських занять

Тема 1. Поняття, предмет, завдання та система вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України

Навчальні питання (питання для обговорення):

1. Предмет курсу «Історія пенітенціарної системи України».
2. Мета вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України».
3. Загальна характеристика першого періоду розвитку кримінально-виконавчої системи і законодавства України.
4. Загальна характеристика другого періоду розвитку кримінально-виконавчої системи і законодавства України.
5. Загальна характеристика третього періоду розвитку кримінально-виконавчої системи і законодавства України.
6. Особливості формування кримінально-виконавчого законодавства Києворуської доби;
7. Система виконання покарань Києворуської доби.
8. Особливості формування кримінально-виконавчого законодавства Литовсько-Руської доби.
9. Система виконання покарань Литовсько-Руської доби.
10. Особливості формування кримінально-виконавчого законодавства та система виконання покарань Запорізької Січі.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.

3. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юринком Інтер, 2008. - 624с.
5. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. І. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
6. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, І. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
7. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
8. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
9. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильев, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараша; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
10. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков І. В., Боднар І. В., Лазаренко В. В., Майборода І. А. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
11. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.
12. Охорона здоров'я в Державному департаменті України з питань виконання покарань. Навчальний посібник.-К.:2009-106.

Допоміжна:

1. Андреевский И.Б. Лекции по истории полицейского права и земских учреждений в России. - Спб., 1883.
2. Антонович А. Полицейское право и полицейская экономия // Киев. Унив. известия. - 1883. - №2.
3. Беляева Л.И. Правовые, организационные и педагогические основы деятельности исправительных заведений для несовершеннолетних правонарушителей в России (середина XIX – начало XXв.): Автореф. дис... докт. юр. наук: 12.00.08 / Академия МВД России. – М., 1995. – 49с.
4. Борисов А. Руководители карательных органов дореволюционной России: Учебное пособие. – М.: Академия МВД СССР, 1979. – 153с.
5. Воробейкова Т.У., Дубровина А.В. Преобразование административно-полицейского аппарата, суда и тюремной системы России во второй половине XIX века: Учеб. пособие. - К., 1973. – 68 .
6. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.1. – 384с.
7. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.2. – 582с.
8. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.3. – 430с.
9. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.4. – 302с.

10. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.5. – 340с.
11. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
12. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
13. История органов внутренних дел дореволюционной России / Под ред. Р.С.Мулукава. – М.: Академия МВД СССР, 1984. – 91с.
14. История полиции России (Курицын В.М., Альхименко В. и др.). - Спб., 1998.
15. Калюжний Р.А., Маковський В.І., Чубатенко В.Г. З історії пенітенціарної реформи в російській імперії // Науковий вісник НАВС України. – 1998. - №3. - С.165-170.
16. Михайленко П.П., Кондратьєв Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. – К.: Генеза, 1997. – Т.1: 1917-1925pp. – 504с.
17. Мулукав Р.С. Полиция и тюремные учреждения дореволюционной России: Учебное пособие. – М., 1964. – 27с.
18. Пащук А.Й. Суд і судочинство на лівобережній Україні в XYII- XYIIIст. (1648-1782). – Львів. 1967.
19. Российское полицейское (административное) право, конец XIX-начало XXв.: Хрестоматия / Сост. Старикова Ю.М. - Воронеж, 1999. - 619 с.
20. Рыбак М. Жестокость и произвол царской тюремной системы // Советская юстиция. – 1983. - №4. - с.23-25.
21. Ткач А.П. Історія кодифікації дореволюційного права України. - К., 1968.
22. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренко, А.Й.Рогожин, О.Д.Святоцький. – К.: Ін-Юре, 1997. – 450с.
23. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 1998. – Т.1. – Ч.1. - 414с.
24. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 1998. – Т.1. – Ч.2. - 402с.
25. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 2013, – Т.2., Ч.2. - 516
26. Шинджикашвили Д.И. Министерство внутренних дел царской России в период империализма: Структура, функции, реакционная сущность, связь с другими министерствами: Учебное пособие. – Омск, 1974. – 110с.

Тема 2. Розвиток і становлення пенітенціарної системи за часів перебування України у складі Російської імперії (до 1917 р.)

1. Філософське обґрунтування необхідності гуманізації процесу виконання покарань;
2. Реформування кримінально-виконавчої системи і законодавства України наприкінці XVII ст. губернатором Малоросії князя О. Б. Куракіна;
3. Причина створення Товариства піклувального про тюрми;
4. Завдання та загальні засади діяльності Товариства піклувального про тюрми;
5. Структура Товариства піклувального про тюрми;
6. Діяльність Товариства піклувального про тюрми в XIX сторіччі;
7. Загальна характеристика «Зводу установ і статутів про триманих під вартою», 1832 р.;
8. Роль і значення другої хвилі тюремних реформ у Європі для реформування кримінально-виконавчої системи і законодавства України;
9. Офіційна відміна тілесних покарань в Україні в 1863 р. як фактор гуманізації кримінально-виконавчої системи;
10. Діяльність царського Уряду щодо створення єдиного Закону про утримання під вартою;

11. Створення Головного тюремного управління 27 лютого 1879 р. визначна подія в створенні кримінально-виконавчої системи;
12. Завдання Головного тюремного управління;
13. Загальна характеристика «Статуту про триманих під вартою» в редакціях 1857, 1886, 1890 років;
14. Роль і значення прийняття «Загальної тюремної інструкції», затвердженої 28 грудня 1915 р.
15. Види кримінальних покарань в Україні у дореволюційний період.
16. Історичне значення створення Головного тюремного управління в царській Росії.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов I. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов I. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юринком Інтер, 2008. - 624с.
5. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. I. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
6. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, І. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
7. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
8. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
9. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильев, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараша; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
10. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков I. В., Боднар I. В., Лазаренко В. В., Майборода I. A. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
11. Науково-практичный коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / I. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. I. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Допоміжна:

1. Андреевский И.Б. Лекции по истории полицейского права и земских учреждений в России. - Спб., 1883.
2. Антонович А. Полицейское право и полицейская экономия // Киев. Унив. известия. - 1883. - №2.
3. Беляева Л.И. Правовые, организационные и педагогические основы деятельности исправительных заведений для несовершеннолетних правонарушителей в России (середина

- XIX – начало XXв.): Автореф. дис... докт. юр. наук: 12.00.08 / Академия МВД России. – М., 1995. – 49с.
4. Борисов А. Руководители карательных органов дореволюционной России: Учебное пособие. – М.: Академия МВД СССР, 1979. – 153с.
  5. Воробейкова Т.У., Дубровина А.В. Преобразование административно-полицейского аппарата, суда и тюремной системы России во второй половине XIX века: Учеб. пособие. - К., 1973. – 68 .
  6. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.1. – 384с.
  7. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.2. – 582с.
  8. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.3. – 430с.
  9. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.4. – 302с.
  10. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.5. – 340с.
  11. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
  12. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
  13. История органов внутренних дел дореволюционной России / Под ред. Р.С.Мулukaева. – М.: Академия МВД СССР, 1984. – 91с.
  14. История полиции России (Курицын В.М., Альхименко В. и др.). - Спб., 1998.
  15. Калюжний Р.А., Маковський В.І., Чубатенко В.Г. З історії пенітенціарної реформи в російській імперії // Науковий вісник НАВС України. – 1998. - №3. - С.165-170.
  16. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. – К.: Генеза, 1997. – Т.1: 1917-1925рр. – 504с.
  17. Мулukaев Р.С. Полиция и тюремные учреждения дореволюционной России: Учебное пособие. – М., 1964. – 27с.
  18. Пашук А.Й. Суд і судочинство на лівобережній Україні в ХVІІІ-ХVІІІст. (1648-1782). – Львів. 1967.
  19. Российское полицейское (административное) право, конец XIX-начало XXв.: Хрестоматия / Сост. Старикова Ю.М. - Воронеж, 1999. - 619 с.
  20. Рыбак М. Жестокость и произвол царской тюремной системы // Советская юстиция. – 1983. - №4. - с.23-25.
  21. Ткач А.П. Історія кодифікації дореволюційного права України. - К., 1968.
  22. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренко, А.Й.Рогожин, О.Д.Святоцький. – К.: Ін-Юре, 1997. – 450с.
  23. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Пресс», 1998. – Т.1. – Ч.1. - 414с.
  24. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Пресс», 1998. – Т.1. – Ч.2. - 402с.
  25. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 2013, – Т.2., Ч.2. - 516
  26. Шинджикашвили Д.И. Министерство внутренних дел царской России в период империализма: Структура, функции, реакционная сущность, связь с другими министерствами: Учебное пособие. – Омск, 1974. – 110с.

ТЕМА № 3: «Пенітенціарна система України за часів Тимчасового Уряду та Української Народної республіки»

Тема 3. Історичний аспект міжнародного співробітництва в галузі виконання покарань та поводження із засудженими. Тюремні конгреси.

1. Політична ситуація в країні та становище пенітенціарної системи Росії напередодні Лютневої (1917 р.) буржуазно-демократичної революції;
2. Амністія політичних ув'язнених 1917 р. та її вплив на ситуацію в тюрмах;
3. Період «кінця двовладдя» та початок відновлення тюремних порядків імперської Росії: причини та умови;
4. Умови утримання ув'язнених в тюремних установах Тимчасового Уряду;
5. Мета створення та завдання Головного управління місцями ув'язнення;
6. Структура Головного управління місцями ув'язнення;
7. Нормативно-правові засади діяльності Головного управління місцями ув'язнення;
8. Реалізація питання представництва ув'язнених в органах управління місцями позбавлення волі.
9. Пенітенціарна система України за часів Української Центральної Ради;
10. Пенітенціарна система України за часів Гетьманату Павла Скоропадського;
11. Пенітенціарна система України за часів Української Народної республіки;
12. Роль і значення «Статуту внутрішньої служби» 1919 року для відновлення кримінально-виконавчої системи і законодавства України;
13. Життєвий шлях і пенітенціарна політика Павла Скоропадського;
14. Загальна характеристика політичної ситуації в Україні в 1917-1920 р.р.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД «Дакор», 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. І. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
6. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, І. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
7. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін..; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
8. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
9. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильєв, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараща; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.

10. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков І. В., Боднар І. В., Лазаренко В. В., Майборода І. А. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
11. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Допоміжна:

1. Воробейкова Т.У., Дубровина А.В. Преобразование административно-полицейского аппарата, суда и тюремной системы России во второй половине XIX века: Учеб. пособие. - К., 1973. - 68 с.
2. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.1. – 384с.
3. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.2. – 582с.
4. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.3. – 430с.
5. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.4. – 302с.
6. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950. – Т.5. – 340с.
7. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
8. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
9. История органов внутренних дел дореволюционной России / Под ред. Р.С.Мулукава. – М.: Академия МВД СССР, 1984. – 91с.
10. Калюжний Р.А., Маковський В.І., Чубатенко В.Г. З історії пенітенціарної реформи в російській імперії // Науковий вісник НАВС України. – 1998. - №3. - С.165-170.
11. Михайленко П.П., Кондратьєв Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. – К.: Генеза, 1997. – Т.1: 1917-1925рр. – 504с.
12. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренко, А.Й.Рогожин, О.Д.Святоцький. – К.: Ін-Юре, 1997. – 450с.
13. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 1998. – Т.1. – Ч.2. - 402с.
14. Григор'єв О.М., Іваньков І.В., Іваньков О.І., Олійник О.І. Кримінально-виконавча система України: історія і сучасність. Навчальний посібник. За ред. В.В. Дрижака. Чернігів.: ЧЮОК ДДУПВП, 2013. – 264 с.

ТЕМА № 4: « Особливості формування пенітенціарної системи в УСРР у докодифікаційний період (1917 р. – 1925 р.)»

1. Загальна характеристика ситуації в пенітенціарній системі України, після встановлення влади Рад.
2. Перші кроки Радянської влади в нормотворчій діяльності в пенітенціарній сфері.
3. Пошуки і розбудова Радянської влади в питанні виправно-трудових установ УСРР.
4. Значення першого Всеукраїнського з'їзду працівників юстиції в 1922р.,
5. Кримінальний кодекс 1922 року.
6. Політика Радянської влади щодо укріплення пенітенціарної системи з 1922-1925 рр.
7. Нормотворчі пошуки Радянської влади в 1922-1925 рр. Проект пенітенціарного кодексу 1924 р.

*Рекомендована література
Основна:*

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов I. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов I. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець I. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. I. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
6. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, I. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
7. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
8. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, I. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
9. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильєв, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараща; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
10. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков I. В., Боднар I. В., Лазаренко В. В., Майборода I. A. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
11. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / I. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. I. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. I. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.
12. Охорона здоров'я в Державному департаменті України з питань виконання покарань. Навчальний посібник.-К.:2009-106.

Допоміжна:

1. Бабій Б.М. Місцеві органи державної влади Української РСР в 1917-1920рр.– К., 1956. – 268с.
2. Білас I.Г. Репресивно-каральна система в Україні. 1917-1953: Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: У 2 кн. – К.: Либідь - Військо України, 1994. – Кн.1. – 432с.
3. Бородич Л.В. Внутрішній прикордонні війська в Україні у 1917-1941рр.: Автореф. дис... канд. юр. наук: 12.00.01 / Нац. юрид. академія України ім.Я.Мудрого. – Х., 1999. – 22с.
4. Борьба с преступностью в Украинской ССР (1917-1967): В 2 т. – К., 1966. – Т.1.: 1917-1925гг. – 831с.
5. Верстюк В.Ф. Осташко Т.С. Діячі Української Центральної Ради / Біографічний довідник. – К., 1998. – 254с.
6. Внутренние войска Советской Республики (1917-1922): Документы и материалы. – М.: Юридическая литература, 1972. – 246с.
7. ВЧК-ГПУ: Документы и материалы / Под ред. Ю.Г.Фельштинского.– М.: Гуманитарная литература, 1995. – 272с.
8. До двадцятиріччя ВЧК-ОДПУ-НКВС. – К.: Партидав ЦК ВКП(б)У, 1938. – 32с.

9. Золин П.М. Преступность в стране в 1909-1928гг.: Сравнительная статистика // Советское государство и право. – 1991. – №5. – С.112-118.
10. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
11. Из истории войск ВЧК и пограничной охраны: Документы и материалы. 1917-1921. – М.: Воениздат, 1976. – 420с.
12. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
13. История милиции Украинской ССР. В документах и материалах / Под ред. П.П.Михайленко. – К., 1969. – Т.1. – 883с.
14. История советских органов государственной безопасности / Под ред. В.М.Чебрикова. – М.: Высшая школа КГБ, 1977. – 639с.
15. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.1. – 346с.
16. Копиленко О.Л., Копиленко М.Л. Держава і право України. 1917-1920. – К.: Либідь, 1997. – 208с.
17. Копиленко О.Л. «Сто днів» Центральної Ради. – К.: Україна, 1992. – 204с.
18. Кульчицький В.С. та ін. Історія держави і права України: Навч. посібник. - Львів: Світ, 1996. - 294 с.
19. Лунеев В.В. Преступность XX века: Мировые, региональные и российские тенденции. – М.: Норма, 1997. – 525с.
20. Лунеев В.В. Преступность в СССР: Основные тенденции и закономерности // Советское государство и право. – 1991. – №8. – С.90-97.
21. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія Української державності. - Львів, 1995.
22. Мироненко О.М., Бенько О.П. Репресії на Україні за доби Директорії і утворення радянської влади (1919-1920рр.). – К., Дніпродзержинськ, 1993. – 82с.
23. Михайленко П.П. Из истории милиции Советской Украины. – К., 1965. – 399с.
24. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. – К.: Генеза, 1997. – Т.1: 1917-1925рр. – 504с.
25. Революция на Украине по мемуарам белых / Под ред. Н.Н.Попова.– К.: Политиздат Украины, 1990. – 435с.
26. Фролов Ю.А. Организационно-правовые преобразования системы учреждений и органов, исполняющих наказание, в Украинской ССР. – К., 1984. – 100с.
27. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренко, А.Й.Рогожин, О.Д.Святоцький. – К.: Ін-Юре, 1997. – 450с.
28. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Пресс», 1998. – Т.2. – Ч.1. - 456с.
29. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК-ГПУ-НКВД в Україні: Особи, факти, документи. – К.: Абрис, 1997. – 608с.
30. Шевченко А.Є. Становлення і розвиток української міліції // Схід. – 1998.– №4(21). – С.56-61.

ТЕМА № 5: « Перша кодифікація виправно-трудового права УСРР. Система органів і установ виконання кримінальних покарань на території України у довоснний період та особливості її нормативно-правового забезпечення (1925 – 1939 рр.) »

1. Структура НКВС.
2. Прийняття і основні положення ВТК 1925 р.
3. Структура ВТК 1925 р.
4. Характеристика «Статуту служби у виправно-трудових установах».
5. «Інструкція про службу робітників адміністративно-стрійового складу Виправно-трудових установ УСРР» від 11 травня 1926 р.

6. Врегулювання кримінального покарання у виді примусових робіт без утримання під вартою.
7. Постанова «Про конвойну варту Союзу РСР» від 30 жовтня 1925р.
8. Робота з приведення режиму утримання ув'язнених у відповідність вимогам ВТК.
9. Організація праці ув'язнених в Україні.
10. Культурно-просвітницька робота з ув'язненими у ВТК УСРР 1925.
11. Загальносоюзні акти, що регламентують діяльність виправно-трудових установ.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хашев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов I. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов I. Г., Лісіцков O. B., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець I. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Григор'єв О.М., Іваньков I.В., Іваньков О.І., Олійник О.І. Кримінально-виконавча система України: історія і сучасність. Навчальний посібник. За ред. В.В. Дрижака. Чернігів.: ЧЮОК ДДУПВП, 2013. – 264 с.
6. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. I. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
7. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, I. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
8. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
9. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, I. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
10. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильєв, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараща; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
11. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально- методичний посібник / Іваньков I. В., Боднар I. В., Лазаренко В. В., Майборода I. A. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
12. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / I. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. I. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. I. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Допоміжна:

1. Білас I.Г. Репресивно-каральна система в Україні. 1917-1953: Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: У 2 кн. – К.: Либідь - Військо України, 1994. – Кн.1. – 432с.
2. Білас I.Г. Репресивно-каральна система в Україні. 1917-1953: Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз: У 2 кн. – К.: Либідь - Військо України, 1994. – Кн.2. – 686с.
3. Борьба с преступностью в Украинской ССР (1917-1967): В 2 т. – К., 1967. – Т.2.: 1926-1967гг. – 952с.

4. Внутренние войска Советской республики (1917-1922): Документы и материалы. – М.: Юридическая литература, 1972. – 246с.
5. ВЧК-ГПУ: Документы и материалы / Под ред. Ю.Г.Фельштинского.– М.: Гуманитарная литература, 1995. – 272с.
6. Дорошенко И.А. История органов и войск государственной безопасности СССР. – М., 1960. – Ч.2. (1921-1932рр.). – 292с.
7. Земсков В.Н.. ГУЛАГ (историко-социологический аспект) // Социологические исследования. 1991, N.6 С.10-27; 1991, N.7. С.3-16.
8. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
9. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
10. История милиции Украинской ССР. В документах и материалах / Под ред. П.П.Михайленко. – К., 1969. – Т.1. – 883с.
11. История советских органов государственной безопасности / Под ред. В.М.Чебрикова. – М.: Высшая школа КГБ, 1977. – 639с.
12. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.1. – 346с.
13. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.2. – 338с.
14. Кравченко Ю.Ф. Міліція України. – К.: Генеза, 1999. – 432с.
15. Кульчицький В.С. та ін. Історія держави і права України: Навч. посібник. - Львів: Світ, 1996. - 294 с.
16. Лубянка: ВЧК-ОГПУ-НКВД-НКГБ-МГБ-МВД-КГБ: Справочник / Под общей ред. А.Н.Яковлева. – М.: МФД, 1997. – 352с.
17. Лунеев В.В. Преступность XX века: Мировые, региональные и российские тенденции. – М.: Норма, 1997. – 525с.
18. Лунеев В.В. Преступность в СССР: Основные тенденции и закономерности // Советское государство и право. – 1991. – №8. – С.90-97.
19. Malik Я., Вол Б., Чуприна В. Історія Української державності. - Львів, 1995.
20. Михайленко П.П. Из истории милиции Советской Украины. – К., 1965. – 399с.
21. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. - К.: Генеза, 1999. – Т.3.
22. Уголовно-исполнительное право России. Учебник для юридических вузов и факультетов. Под ред. А.И. Зубкова. – М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА*M, 1999. – 614с.
23. Фролов Ю.А. Организационно-правовые преобразования системы учреждений и органов, исполняющих наказание, в Украинской ССР. – К., 1984. – 100с.
24. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Пресс», 1998. – Т.2. – Ч.1. - 456с.
25. Чисніков В.М. Секретарі, наркоми, міністри внутрішніх справ України. – К.: Українська академія внутрішніх справ. – 23с.
26. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК-ГПУ-НКВД в Україні: Особи, факти, документи. – К.: Абрис, 1997. – 608с.
27. Шевченко А.Є. Становлення і розвиток української міліції // Схід. – 1998.– №4(21). – С.56-61.

ТЕМА № 6: «Особливості функціонування системи органів та установ виконання покарань України у передвоєнний період, за часів Великої Вітчизняної війни та її відновлення у повоєнний період (1939 – 1970 рр.)»

1. Стан системи виконання покарань СРСР та України перед Великою Вітчизняною війною.
2. Кадрова проблема та шляхи її вирішення.

3. Особливості функціонування пенітенціарної системи України в роки Великої Вітчизняної війни.
4. Відновлення пенітенціарної системи України в повоєнний період.
5. Політика держави, в питанні організації нагляду та охорони в УВП.
6. Заходи щодо зміцнення режимних вимог.
7. Заходи щодо вдосконалення структури апарату управління ВТУ.

Рекомендована література

Основна:

1. 1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Григор'єв О.М., Іваньков І.В., Іваньков О.І., Олійник О.І. Кримінально-виконавча система України: історія і сучасність. Навчальний посібник. За ред. В.В. Дрижака. Чернігів.: ЧЮК ДДУПВП, 2013. – 264 с.
6. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. І. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
7. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, І. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
8. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
9. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
10. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильєв, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараща; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
11. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально- методичний посібник / Іваньков І. В., Боднар І. В., Лазаренко В. В., Майборода І. А. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
12. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Допоміжна:

1. Борьба с преступностью в Украинской ССР (1917-1967): В 2 т. – К., 1967. – Т.2.: 1926-1967гг. – 952с.
2. Дорошенко И.А. История органов и войск государственной безопасности СССР. – М., 1960. – Ч.2. (1921-1932рр.). – 292с.

3. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
4. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
5. История милиции Украинской ССР. В документах и материалах / Под ред. П.П.Михайленко. – К., 1969. – Т.1. – 883с.
6. История советских органов государственной безопасности / Под ред. В.М.Чебрикова. – М.: Высшая школа КГБ, 1977. – 639с.
7. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.2. – 338с.
8. Кравченко Ю.Ф. Міліція України. – К.: Генеза, 1999. – 432с.
9. Кульчицький В.С. та ін. Історія держави і права України: Навч. посібник. - Львів: Світ, 1996. - 294 с.
10. Лубянка: ВЧК-ОГПУ-НКВД-НКГБ-МГБ-МВД-КГБ: Справочник / Под общей ред. А.Н.Яковлева. – М.: МФД, 1997. – 352с.
11. Лунеев В.В. Преступность XX века: Мировые, региональные и российские тенденции. – М.: Норма, 1997. – 525с.
12. Лунеев В.В. Преступность в СССР: Основные тенденции и закономерности // Советское государство и право. – 1991. – №8. – С.90-97.
13. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. - К.: Генеза, 1999. – Т.3.
14. Уголовно-исполнительное право России. Учебник для юридических вузов и факультетов. Под ред. А.И. Зубкова. – М.: Издательская группа НОРМА-ИНФРА*M, 1999. – 614с.
15. Чисніков В.М. Секретарі, наркоми, міністри внутрішніх справ України. – К.: Українська академія внутрішніх справ. – 23с.

ТЕМА № 7: «Зміст та історико-правове значення Виправно-трудового кодексу УРСР 1970 р.»

1. Характеристика Указу Президії Верховної Ради Української РСР від 21.07.1961 р. про затвердження «Положення про виправно-трудові колонії і тюрми МВС УРСР».
2. Значення «Положення про загони у виправно-трудових колоніях МВС УРСР» 1961 р., Інструкції МВС Про організацію і здійснення режиму в колоніях і тюрях» 1962 р.
3. Загальна характеристика Указів Президії Верховної Ради СРСР «Про умовне звільнення з місць позбавлення волі засуджених, що встали на шлях виправлення, для роботи на будівництві підприємств народного господарства» 1964 р. «Про умовне засудження до позбавлення волі з обов'язковим залученням засудженого до праці» 1970 р.
4. Значення Закону СРСР «Про затвердження Основ виправно-трудового законодавства Союзу РСР і союзних республік» та «Положення про попереднє взяття під варту» 1969 р. у нормотворчій діяльності держави в сфері виконання покарань.
5. Загальна характеристика «Правил внутрішнього розпорядку виправно-трудових установ», затверджених МВС СРСР 14 січня 1972 р.
6. Загальна характеристика Виправно-трудового кодексу Української СРР 1970 р.
7. Структура Виправно-трудового кодексу Української СРР 1970 р.
8. Історико-правове значення Виправно-трудового кодексу Української СРР 1970 р.
9. Порівняльна характеристика ВТК УСРР 1925 р. і ВТК УРСР 1970 р.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.

2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Григор'єв О.М., Іваньков І.В., Іваньков О.І., Олійник О.І. Кримінально-виконавча система України: історія і сучасність. Навчальний посібник. За ред. В.В. Дрижака. Чернігів.: ЧЮОК ДДУПВП, 2013. – 264 с.
6. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. І. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
7. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, І. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
8. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
9. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
10. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильев, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараша; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
11. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков І. В., Боднар І. В., Лазаренко В. В., Майборода І. А. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
12. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Допоміжна:

1. 1. ВЧК-ГПУ: Документы и материалы / Под ред. Ю.Г.Фельштинского.– М.: Гуманитарная литература, 1995. – 272с.
2. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
3. История милиции Украинской ССР. В документах и материалах / Под ред. П.П.Михайленко. – К., 1969. – Т.1. – 883с.
4. История советских органов государственной безопасности / Под ред. В.М.Чебрикова. – М.: Высшая школа КГБ, 1977. – 639с.
5. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.2. – 338с.
6. Кравченко Ю.Ф. Міліція України. – К.: Генеза, 1999. – 432с.
7. Кульчицький В.С. та ін. Історія держави і права України: Навч. посібник. - Львів: Світ, 1996. - 294 с.
8. Lubyanka: ВЧК-ОГПУ-НКВД-НКГБ-МГБ-МВД-КГБ: Справочник / Под общей ред. А.Н.Яковлева. – М.: МФД, 1997. – 352с.
9. Лунеев В.В. Преступность XX века: Мировые, региональные и российские тенденции. – М.: Норма, 1997. – 525с.
10. Лунеев В.В. Преступность в СССР: Основные тенденции и закономерности // Советское государство и право. – 1991. – №8. – С.90-97.
11. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія Української державності. - Львів, 1995.

12. Михайленко П.П., Кондратьєв Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. - К.: Генеза, 1999. – Т.3.
13. Фролов Ю.А. Организационно-правовые преобразования системы учреждений и органов, исполняющих наказание, в Украинской ССР. – К., 1984. – 100с.
14. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренко, А.Й.Рогожин, О.Д.Святоцький. – К.: Ін-Юре, 2012. – Т.2. – Ч.2. - 516с.
15. Чисніков В.М. Секретарі, наркоми, міністри внутрішніх справ України. – К.: Українська академія внутрішніх справ. – 23с.
16. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК-ГПУ-НКВД в Україні: Особи, факти, документи. – К.: Абрис, 1997. – 608с.
17. Шевченко А.Є. Становлення і розвиток української міліції // Схід. – 1998.– №4(21). – С.56-61.

ТЕМА № 8: «Організаційні та структурні зміни в системі органів та установ виконання кримінальних покарань на території України (1970 – 1991рр.)»

1. Структура і підпорядкованість виправно-трудової системи УРСР у 1970-1990 рр.
2. Загальна характеристика розвитку норм виправно-трудового законодавства УРСР у 1970-1990 рр.
3. Правова регламентація виправно-трудовим законодавством УРСР ВТК виконання і відбування кримінальних покарань у тюряма.
4. Правова регламентація виправно-трудовим законодавством УРСР виконання і відбування кримінальних покарань у виправно-трудових колоніях у 1970-1990 рр.
5. Правова регламентація виправно-трудовим законодавством УРСР виконання і відбування кримінальних покарань у виправно-трудових колоніях- поселеннях у 1970-1990 рр.
6. Правова регламентація виправно-трудовим законодавством УРСР виконання і відбування кримінальних покарань у виховно-трудових колоніях у 1970-1990 рр.
7. Правова регламентація виправно-трудовим законодавством УРСР виконання і відбування кримінальних покарань жінками у 1970-1990 рр.
8. Характеристика кримінально-правового інституту умовного засудження.
9. Характеристика кримінально-правового інституту умовного звільнення з обов'язковим зачлененням до праці.
10. Структура і службова діяльність виправно-трудових установ в Чернігівській області у 1970-1990 рр.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов І. Г. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов І. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець І. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Григор'єв О.М., Іваньков І.В., Іваньков О.І., Олійник О.І. Кримінально-виконавча система України: історія і сучасність. Навчальний посібник. За ред. В.В. Дрижака. Чернігів.: ЧЮОК ДДУПВП, 2013. – 264 с.
6. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя):

Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. І. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010.-208 с.

7. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, І. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.
8. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
9. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
10. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильев, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараща; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
11. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков І. В., Боднар І. В., Лазаренко В. В., Майборода І. А. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
12. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Допоміжна:

1. 1 История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
2. История милиции Украинской ССР. В документах и материалах / Под ред. П.П.Михайленко. – К., 1969. – Т.3. – 837 с.
3. История советских органов государственной безопасности / Под ред. В.М.Чебрикова. – М.: Высшая школа КГБ, 1977. – 639с.
4. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.2. – 338с.
5. Кравченко Ю.Ф. Міліція України. – К.: Генеза, 1999. – 432с.
6. Кульчицький В.С. та ін. Історія держави і права України: Навч. посібник. - Львів: Світ, 1996. - 294 с.
7. Лубянка: ВЧК-ОГПУ-НКВД-НКГБ-МГБ-МВД-КГБ: Справочник / Под общей ред. А.Н.Яковлева. – М.: МФД, 1997. – 352с.
8. Лунеев В.В. Преступность XX века: Мировые, региональные и российские тенденции. – М.: Норма, 1997. – 525с.
9. Лунеев В.В. Преступность в СССР: Основные тенденции и закономерности // Советское государство и право. – 1991. – №8. – С.90-97.
10. Малик Я., Вол Б., Чуприна В. Історія Української державності. - Львів, 1995.
11. Михайленко П.П. Из истории милиции Советской Украины. – К., 1965. – 399с.
12. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. - К.: Генеза, 1999. – Т.3.
13. Фролов Ю.А. Организационно-правовые преобразования системы учреждений и органов, исполняющих наказание, в Украинской ССР. – К., 1984. – 100с.
14. Хрестоматія з історії держави і права України / В.Д.Гончаренко, А.Й.Рогожин, О.Д.Святоцький. – К.: Ін-Юре, 1997. – 450с.
15. Чисніков В.М. Секретарі, наркоми, міністри внутрішніх справ України. – К.: Українська академія внутрішніх справ. – 23с.
16. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК-ГПУ-НКВД в Україні: Особи, факти, документи. – К.: Абрис, 1997. – 608с.

ТЕМА № 9: «Основні етапи реформування системи органів та установ виконання кримінальних покарань незалежної України та їх законодавче закріплення»

1. Зміст та історико-правове значення Постанови Кабінету Міністрів України № 88 від 11.07.1991 р. «Концепція реформування кримінально-виконавчої системи України».
2. Загальна характеристика «Державної Програми боротьби зі злочинністю», прийнятої Верховною Радою України 25.06.1993 р.
3. Зміст та історико-правове значення Закону України «Про попереднє ув'язнення» від 30.06.1993 р.
4. Зміст та історико-правове значення Закону України «Про внесення змін та доповнень в законодавчі акти України щодо врегулювання деяких питань, пов'язаних з умовами відбування покарання» від 27.08.1994 р.
5. Загальна характеристика Постанови Кабінету Міністрів України № 31 «Про Програму приведення умов тримання засуджених, що відбувають покарання в місцях позбавлення волі, а також осіб, що тримаються в слідчих ізоляторах і лікувально-трудових профілакторіях, у відповідність із міжнародними стандартами».
6. Зміст та історико-правове значення утворення на базі Головного управління виконання покарань МВС України Державного департаменту України з питань виконання покарань відповідно до Указу Президента України від 22.04.1998 р..
7. Зміст та історико-правове значення Кримінального кодексу України (2001 р.)
8. Зміст та історико-правове значення Кримінально-виконавчого кодексу (2003 р.)
9. Зміст та історико-правове значення Закону України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» від 23.06.2005 р.
10. Зміст та історико-правове значення Указу Президента України від 09.12.2010 р. № 1085/2010 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» щодо реорганізації Державного департаменту України з питань виконання покарань у Державну пенітенціарну службу України.
11. Зміст та історико-правове значення Закону України «Про пробацію» від 05.02.2015 р.

Рекомендована література

Основна:

1. Бадира В. А., Денисов С. Ф., Денисова Т. А., Мінаєв М. М., Хащев В. Г. Кримінально - виконавче право: Навчальний посібник / За ред.. Т. А. Денисової. - К.: Істина, 2008. - 420 с.
2. Богатирьов I. Г. Кримінально-виконавче право україни: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «правова єдність», 2008-352с.
3. Богатирьов I. Г., Лісіцков О. В., Кримінально-виконавче право України : Підруч. Модульно-рейтинговий курс для студентів, курсантів та слухачів вищ. юридич. навч. закл. З-4 рівнів акредитації. – 2 – ге вид. – К.: ВД Дакор, 2014. – 376 с.
4. Гель А. П., Семаков Г. С., Яковець I. С. Кримінально - виконавче право України: Навчальний посібник / За ред.. проф.. А. Х. Степанюка. - К.:Юрінком Інтер, 2008. - 624с.
5. Григор'єв О.М., Іваньков I.В., Іваньков О.І., Олійник О.І. Кримінально-виконавча система України: історія і сучасність. Навчальний посібник. За ред. В.В. Дрижака. Чернігів.: ЧЮОК ДДУПВП, 2013. – 264 с.
6. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико- правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19- середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. I. Г. Богатирьова.- Бровари: ХмЦНТЕІ, 2010,-208 с.
7. Кримінально-виконавче право України. Загальна та Особлива частини: підручник / А. П. Гель, О. М. Литвинов, I. С. Яковець та ін.; за заг.ред. д.ю.н., проф. О. М. Литвинова. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 556 с.

Допоміжна:

1. Кримінально-виконавче право: підручник/ В. В. Голіна, А. Х. Степанюк, О. В. Лисоєд та ін.; за ред.. В. В. Голіни і А.Х. Степанюка. _Х.:Право, 2011. – 328с.
2. Кримінально- виконавче право України: Підручник / О. М. Джужа, І. Г. Богатирьов, О. Г. Колб, В. В. Василевич та ін. ; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. О. М. Джужи.-К.: Атіка, 2010- 752 с.
3. Кримінально-виконавче право України (схеми і таблиці) : навч. посібник / А.А. Васильев, Д.Ю. Гуренко, Д. Ю. Кондратов та ін. ; за заг. ред. О. В. Лісіцкова, О. М. Литвинова та Є. Ю. Бараша; наук. ред.. О. М. Бандурка. – Х. : Тім Пабліш Груп, 2012. – 210 с.
4. Кримінально-виконавче та кримінальне право у запитаннях та відповідях : навчально-методичний посібник / Іваньков І. В., Боднар І. В., Лазаренко В. В., Майборода І. А. – Чернігів : Чернігівський юридичний коледж ДПтСУ, 2015. – 108 с.
5. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / І. Г. Богатирьов, О. М. Джужа, О. І. Богатирьова, Є. М. Бодюл та ін.; ра заг. ред. докт. юрид. наук, проф. І. Г. Богатирьова.-К.:Атіка, 2010.-344с.

Завдання для самостійної роботи

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу. Для виконання завдань самостійної роботи вам необхідно зробити конспект нижчезазначених питань. Кожне питання має бути ґрунтовно висвітлене в обсязі не менше двох сторінок рукописного тексту.

1. Особливості формування кримінально-виконавчого законодавства Києворуської доби;
2. Система виконання покарань Києворуської доби;
3. Особливості формування кримінально-виконавчого законодавства Литовсько-Руської доби;
4. Система виконання покарань Литовсько-Руської доби;
5. Особливості формування кримінально-виконавчого законодавства та система виконання покарань Запорізької Січі.
6. Діяльність царського Уряду щодо створення єдиного Закону про утримання під вартою;
7. Створення Головного тюремного управління 27 лютого 1879 р. визначна подія в створенні кримінально-виконавчої системи;
8. Завдання Головного тюремного управління;
9. Загальна характеристика «Статуту про триманих під вартою» в редакціях 1857, 1886, 1890 років;
10. Роль і значення прийняття «Загальної тюремної інструкції», затвердженої 28 грудня 1915 р.
11. Нормативно-правові засади діяльності Головного управління місцями ув'язнення;
12. Реалізація питання представництва ув'язнених в органах управління місцями позбавлення волі.
13. Пенітенціарна система України за часів Української Центральної Ради;
14. Пенітенціарна система України за часів Гетьманату Павла Скоропадського;
15. Пенітенціарна система України за часів Української Народної Республіки;
16. Роль і значення «Статуту внутрішньої служби» 1919 року для відновлення кримінально-виконавчої системи і законодавства України;
17. Апарат Чернігівської Окружної виправно-трудової інспекції;
18. Утримання ув'язнених;
19. Діяльність Розподільної і Спостережної Комісій;
20. Охорона ув'язнених;
21. Медико-санітарного стан БГПР;

22. Стан матеріально-технічного забезпечення;
23. Неповнолітні правопорушенки;
24. Культурно - просвітня робота серед ув'язнених;
25. Виробнича частина;
26. Сільськогосподарські колонії.
27. Причини, які сприяли тому, що ВТК наприкінці 20-х років ХХ ст.. стали основним місцем відбування покарання у виді позбавлення волі.
28. Виправно-трудові табори.
29. Ліквідація НКВС УСРР.
30. Політика держави щодо організації праці у ВТК.
31. Ліквідація дитячої безпритульності. і бездоглядності.
32. Кадрова і репресивна політика Радянської влади в 1935-1938рр.в пенітенціарній сфері.
33. Організація тaborів військовополонених у ході возз'єднання Західної України з УРСР у вересні 1939р.
34. Вдосконалення структури апарату управління ВТУ у передвоєнний період.
35. Створення та функціонування тaborів для військовополонених.
36. Залучення засуджених до позбавлення волі до діючих частин Червоної Армії.
37. Доповнення кримінального і виправно-трудового законодавства, щодо умовного засудження до позбавлення волі і умовного звільнення з місць позбавлення волі з обов'язковим залученням засудженого до праці;
38. Політика держави в 1977 р., щодо виконанням покарань, не пов'язаних з позбавленням волі.
39. Характеристика кримінально-правових інститутів: (умовного засудження, умовного звільнення з обов'язковим залученням до праці) в 70-80 рр. на території СРСР.
40. Принципи кримінально-виконавчого законодавства України.
41. Засоби кримінально-виконавчого законодавства України

Рекомендована література

Основна:

1. Гель А.П., Семаков Г.С., Яковець І.С. Кримінально-виконавче право України: Навчальний посібник / За ред. Проф. А. Х. Степанюка. – К. Юринком Інтер, 2008. – 624 с.
2. Денисов С.Ф., Павлов В.Г. Збірник тестів для контрольної перевірки знань курсантів, студентів та слухачів з курсу «Кримінально-виконавче право». Чернігів: Акад. ДПтС, 2017. 352 с.
- Іваньков І. В. Теорія пенітенціарії: історико-правове узагальнення / Іваньков І. В., Іваньков О. І., Олійник О. І. Чернігів: Чернігівський юридичний коледж ДПтС України, 2013. 184 с.
4. Ігор Іваньков, Анатолій Чайковський. Історико-правовий аналіз діяльності органів і установ виконання покарань на території України (кінець 19-середина 20 сторіччя): Монографія., за заг. ред. докт. юрид. наук. проф. І. Г. Богатирьова. Бровари: ХМЦНТЕІ, 2010. 208 с.
5. Кримінально-виконавче право : навчальний посібник / уклад. Конопельський В. Я., Резніченко Г. С., Грішин В. А., Марченко О. А., Кричевська Х. О. Одеса : ОДУВС, 2018. 343 с.
6. Кримінально-виконавче право України [У схема та таблицях]: Навч. посібник / За заг. ред. проф. В. І. Олефіра та проф. О. Г. Колба. Київ, 2016. 264 с.

Допоміжна:

1. Гернет М.Н. История царской тюрьмы: В 5 т. – М.: Государственное издательство юридической литературы, 1950.– 384с.

2. Зубков А.И., Калинин Ю.И., Сысоев В.Д. Пенитенциарные учреждения в системе Министерства юстиции России. История и современность. – М.: Издательство НОРМА, 1998. – 176с.
3. Из истории войск ВЧК и пограничной охраны: Документы и материалы. 1917-1921. – М.: Воениздат, 1976. – 420с.
4. История государства и права Украинской ССР. В 3-х т. - К.: Наук, думка, 1987.
5. История милиции Украинской ССР. В документах и материалах / Под ред. П.П.Михайленко. – К., 1969. – Т.1. – 883с.
6. История органов внутренних дел дореволюционной России / Под ред. Р.С.Мулугаева. – М.: Академия МВД СССР, 1984. – 91с.
7. История полиции России (Курицын В.М., Альхименко В. и др.). - Спб., 1998.
8. История советских органов государственной безопасности / Под ред. В.М.Чебрикова. – М.: Высшая школа КГБ, 1977. – 639с.
9. История советской милиции: В 2 т. – М.: Академия МВД СССР, 1977. – Т.1. – 346с.
10. Калюжний Р.А., Маковський В.І., Чубатенко В.Г. З історії пенітенціарної реформи в російській імперії // Науковий вісник НАВС України. – 1998. - №3. - С.165-170.
11. Лунеев В.В. Преступность XX века: Мировые, региональные и российские тенденции. – М.: Норма,
12. Михайленко П.П. Из истории милиции Советской Украины. – К., 1965. – 399с.
13. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. – К.: Генеза, 1997. – Т.1: 1917-1925рр. – 504с.
14. Михайленко П.П., Кондратьев Я.Ю. Історія міліції України у документах і матеріалах: В 3 т. – К.: Генеза, 1997. – Т.1: 1917-1925рр. – 504с.
15. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 1998. – Т.1. – Ч.1. - 414с.
16. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 1998. – Т.1. – Ч.2. - 402с.
17. Хрестоматія з історії пенітенціарної системи України / Упор. Г.О.Радов, І.І.Резнік. – К.: ВД «Говард Прес», 1998. – Т.2. – Ч.1. - 456с.
18. Чисніков В.М. Секретарі, наркоми, міністри внутрішніх справ України. – К.: Українська академія внутрішніх справ. – 23с.
19. Шаповал Ю.І. Україна 20-50-х років: сторінки ненаписаної історії. – К.: Наукова думка, 1993. – 351с.
20. Шаповал Ю., Пристайко В., Золотарьов В. ЧК-ГПУ-НКВД в Україні: Особи, факти, документи. – К.: Абрис, 1997. – 608с.

Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді друкованого індивідуального навчально-дослідного завдання обсягом 10-15 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем.

Тематика індивідуальних навчально-дослідних завдань:

1. Визначити особливості формування законодавства Києворуської доби.
2. Проаналізуйте загальну характеристику системи кримінальних покарань Києворуської доби.
3. Проаналізувати загальну характеристику системи кримінальних покарань Литовсько-Руської доби.
4. Визначити особливості формування кримінально-виконавчого законодавства у різних редакціях «Литовських Статутів».
5. Визначити особливості формування системи виконання покарань у Запорізькій Сечі.
6. Проаналізуйте реформи у галузі виконання кримінальних покарань за часів Московської Русі.

7. Дати оцінку «Наказу» Катерини II – як новаційне відображення гуманних ідей у діяльності тюремної системи.
8. Проаналізуйте руйнування пенітенціарної системи України за часів Тимчасового Уряду.
9. Дати оцінку діяльності Української Центральної Ради, Гетьманату щодо відновлення пенітенціарної системи України.
10. Охарактеризувати мілітаризацію кримінально-виконавчого законодавства України за часів Директорії.
11. Визначити заходи РНК УСРР щодо збереження і відновлення тюремної системи.
12. Дати оцінку діяльності органів і установ виконання покарань у першій половині ХХ ст. на території Чернігівської губернії.
13. Охарактеризувати систему органів і установ виконання кримінальних покарань на території України за часів голодомору.
14. Визначити відмінності структури органів і установ виконання кримінальних покарань в РРФСР та УСРР на початку 30- рр.. ХХ ст..
15. Охарактеризувати відновлення тюремної системи на територіях, звільнених Радянською Армією у 1939 – 49 рр.
16. Проаналізувати евакуація тюрем і установ виконання покарань на України у на початку Великої вітчизняної війни.
17. Охарактеризувати українців в таборах, табірних відділеннях, табірних пунктах системи ГУЛАГу в 30– 50 рр. ХХ ст.
18. Охарактеризувати табори для військовополонених як особливий елемент структури органів і установ виконання кримінальних покарань на території України у воєнні та повоєнні роки.
19. Дати оцінку структурі ВТК України 1971 р.
20. Проаналізувати загальну характеристику системи органів і установ виконання кримінальних покарань за ВТК УРСР 1971 .
21. Охарактеризувати розвиток в Україні прогресивної системи виконання кримінального покарання у виді позбавлення волі у 60 – 80 рр. ХХ ст.
22. Охарактеризувати відновлення в Україні елементів системи кримінальних покарань, не пов’язаних із позбавленням волі, у 60 – 80 рр. ХХ ст.
23. Дати оцінку колоніям-поселенням – установам виконання покарань відкритого типу.
24. Визначити особливості утримання засуджених чоловіків за ВТК УРСР 1971 р.
25. Визначити особливості утримання засуджених жінок за ВТК УРСР 1971 р.
26. Визначити особливості утримання неповнолітніх засуджених за ВТК УРСР 1971 р.
27. Охарактеризувати відображення інституту досркового звільнення у ВТК УРСР 1971р.
28. Проаналізувати зміни у кримінально-виконавчому законодавстві Україні у першій половині 90-х рр. ХХ ст.
29. Охарактеризувати відображення вимог світових та Європейських стандартів поводження з ув’язненими у кримінально-виконавчому законодавстві Україні у 90-х рр. ХХ ст.
30. Дати оцінку впливу Європейських в’язничних Правил на реформування кримінально-виконавчої системи України у 90-х рр. ХХ ст.

Порядок оцінювання

**Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображену в Таблиці 1
Розподіл балів, які отримують курсанти (студенти)**

										Підсумковий залік	ІНДЗ	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9				
4	4	4	4	4	8	4	4	8	40	16	100	0

Примітки:

1. До **2 балів** можливо нарахувати за доповнення на семінарських заняттях;
2. **1 бал** можливо нарахувати за конспектування (самостійну роботу з письмовими консультаціями та рекомендованою літературою);
3. 1 бал можна нарахувати за наявність конспекту однієї лекції;
4. T1, T2 ... T9 – теми заняття.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Питання до заліку

1. Охарактеризуйте поняття та предмет курсу «Історія пенітенціарної системи України»
2. Надайте загальну характеристику філантропічного періоду становлення кримінально-виконавчої системи і законодавства України
3. Визначте мету вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України».
4. Охарактеризуйте пенітенціарну систему України за часів Тимчасового Уряду
5. Проаналізуйте завдання вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України».
6. Охарактеризуйте формування системи виконання покарань на території України після створення Союзу Радянських Соціалістичних Республік (1922-1925рр.).
7. Визначте елементи системи вивчення курсу «Історія пенітенціарної системи України».
8. Проаналізуйте діяльність Розподільної і Спостережної Комісій та охорона ув'язнених на території Чернігівської області у 1917 - 1925 рр.
9. Визначте загальну характеристику карального (допенітенціарного) періоду розвитку кримінально-виконавчої системи і законодавства України.
10. Охарактеризуйте органи і установи виконання покарань на території України в 1980-х рр.
11. Надайте загальну характеристику політичного періоду становлення кримінально-виконавчої системи і законодавства України
12. Проаналізуйте Виправно-трудовий кодекс УРСР 1970 р.
13. Проаналізуйте роль і значення кодифікації кримінального та виправно-трудового законодавства України для організаційно-правових засад діяльності органів та установ виконання покарань
14. Надайте характеристику пенітенціарної системи України за часів Української Народної Республіки

15. Дайте оцінку медико-санітарного стану та стану матеріально-технічного забезпечення БГПР на території Чернігівської області у 1917 - 1925 рр.
16. Визначте завдання та нормативно-правові засади діяльності органів та установ виконання покарань України за часів перших п'ятирічок та у передвоєнний період (1929 – 1939 рр.)
17. Охарактеризуйте особливості утримання неповнолітніх правопорушників на території Чернігівської області у 1917 - 1925 рр.
18. Проаналізуйте відновлення пенітенціарної системи України в повоєнний період
19. Визначте особливості культурно-просвітницької роботи серед ув'язнених в Чернігівської області у 1917 - 1925 рр.
20. Проаналізуйте зміни у виправно-трудовому законодавстві України в 1990-2001рр. та їх значення для подальшого реформування кримінально-виконавчого законодавства незалежної України
21. Визначте особливості сільськогосподарських колоній та виробничої частини у Чернігівській області у 1917 - 1925 рр.
22. Проаналізуйте прийняття Кримінального кодексу України 2001 року та його основну мету.
23. Сформулюйте особливості пенітенціарної системи України напередодні Великої Вітчизняної війни
24. Визначте особливості нормативно-правового регулювання діяльності місць позбавлення волі після ухвалення ВТК УССР (1925 –1929 рр.)
25. Охарактеризуйте апарат Чернігівської Окружної виправно-трудової інспекції та утримання ув'язнених на території Чернігівської області у 1917 - 1925 рр.
26. Вкажіть особливості пенітенціарної системи України в роки Великої Вітчизняної війни
27. Проаналізуйте основи виправно-трудового законодавства перед прийняттям Виправно-трудового кодексу УРСР 1970 р.
28. Визначте органи і установи виконання покарань на території України в 1970-х рр.
29. Проаналізуйте чотири основні етапи (за версією Г.В.Демченка) періоду Литовських статутів та їх коротка характеристика.
30. Охарактеризуйте роль та значення «Інструкції київського магістрату магістратському городничому» 1757 р.
31. Проаналізуйте зміни до виправно-трудового кодексу України у січні 2001 р.
32. Визначте види покарань за часів карального періоду та їх коротку характеристику
33. Охарактеризуйте види покарань в Запорізькій Січі
34. Визначте місце позбавлення волі в системі покарань Литовсько-Руської держави
35. Визначте види покарань за часів Руської правди
36. Охарактеризуйте особливості відновлення системи місць позбавлення волі на території Україні у 1917-1921рр.
37. Дайте аналіз системи покарань за часів Литовсько-Руської доби
38. Охарактеризуйте тюремне ув'язнення в XV–XVII ст. ст. в Україні
39. Дайте характеристику утворення та основних рис діяльності Товариства піклувального про тюрми
40. Охарактеризуйте скасування кріпосницького права Олександром II у 1856 р.
41. Здійсніть аналіз «Звіду установ і статутів про триманих під вартою» 1832 р. як першого спеціального кодексу, що мав врегулювати відносини у сфері виконання покарань
42. Охарактеризуйте «Статут про триманих під вартою» 1857, 1886, 1890 років.
43. Охарактеризуйте утворення комісії для складання «загального систематичного проекту тюремного перетворення» в 1872 р.
44. Визначить структуру виправно-трудового кодексу України 1925 р.

45. Визначить суть та наслідки Постанови «Про ліквідацію НКВС УСРР» від 28 грудня 1930р.
46. Охарактеризуйте принципи кримінально-виконавчого законодавства України
47. Визначте роль та значення «Загальної тюремної інструкції» 1915 р.
48. Дайте загальну характеристику «Статуту про арештантські роти»
49. Дайте загальну характеристику розвитку тюремного законодавства у другій половині XIX ст.
50. Проаналізуйте основні завдання виправно-трудового відділу НКВС УСРР.
51. Визначте структуру виправно-трудових таборів у передвоєнний період (1929-1939рр.)
52. Охарактеризуйте управління діяльністю по виконанню кримінальних покарань 70-х рр.
53. Надайте завдання чинного кримінально-виконавчого законодавства України
54. Визначте джерела чинного кримінального права України
55. Проаналізуйте Указ Президії Верховної Ради СРСР «Про умовне засудження до позбавлення волі з обов'язковим зауваженням засудженого до праці» від 12 червня 1970р.
56. Охарактеризуйте положення «Про примусове тримання осіб, не зайнятих суспільно-корисною працею» 1920р.
57. Дайте оцінку скасуванню тілесних покарань в Російській імперії і царстві Польському 1861р.
58. Охарактеризуйте «Статут служби у виправно-трудових установах» 1925р.
59. Проаналізуйте Закон про організацію Головного тюремного управління 1879р.
60. Дайте коротку характеристику Указу Президії Верховної Ради України "Про внесення деяких змін у Виправно-трудовий кодекс України" в січні 1991р.
61. Дайте коротку характеристику Указу Президії Верховної Ради України "Про внесення деяких змін у Виправно-трудовий кодекс України" в січні 1991р.
62. Проаналізуйте «Статут служби у виправно-трудових установах» 1925р.
63. Охарактеризуйте положення «Про примусове тримання осіб, не зайнятих суспільно-корисною працею» 1920р.
64. Назвіть джерела чинного кримінального права України.
65. Проаналізуйте управління діяльністю по виконанню кримінальних покарань 70-х рр.
66. Визначте основні завдання виправно-трудового відділу НКВС УСРР.
67. Дайте загальну характеристику «Статуту про арештантські роти»
68. Охарактеризуйте принципи кримінально-виконавчого законодавства України
69. Визначить структуру виправно-трудового кодексу України 1925 р.
70. Охарактеризуйте «Статут про тримання під вартою» 1857, 1886, 1890 років.
71. Охарактеризуйте скасування кріпосницького права Олександром II у 1856 р.
72. Охарактеризуйте тюремне ув'язнення в XV—XVII ст. ст. в Україні
73. Визначте особливості відновлення системи місць позбавлення волі на території Україні у 1917-1921рр.
74. Назвіть місце позбавлення волі в системі покарань Литовсько-Руської держави
75. Визначте види покарань за часів карального періоду та їх коротку характеристику
76. Надайте загальну характеристику філантропічного періоду становлення кримінально-виконавчої системи і законодавства України
77. Проаналізуйте пенітенціарну систему України за часів Тимчасового Уряду
78. Проаналізуйте формування системи виконання покарань на території України після створення Союзу Радянських Соціалістичних Республік (1922-1925рр.).
79. Проаналізуйте діяльність Розподільної і Спостережної Комісій та охорона ув'язнених на території Чернігівської області у 1917 - 1925 рр.
80. Проаналізуйте управління діяльністю по виконанню кримінальних покарань 70-х рр.
81. Проаналізуйте Виправно-трудовий кодекс УРСР 1970 р.

82. Надайте характеристику пенітенціарної системи України за часів Української Народної республіки
83. Визначте завдання та нормативно-правові засади діяльності органів та установ виконання покарань України за часів перших п'ятирічок та у передвоєнний період (1929 – 1939 рр.)
84. Проаналізуйте відновлення пенітенціарної системи України в повоєнний період
85. Охарактеризуйте зміни у виправно-трудовому законодавстві України в 1990-2001рр. та їх значення для подальшого реформування кримінально-виконавчого законодавства незалежної України
86. Проаналізуйте прийняття Кримінального кодексу України 2001 року та його основну мету.
87. Проаналізуйте особливості нормативно-правового регулювання діяльності місць позбавлення волі після ухвалення ВТК УСРР (1925 –1929 рр.)
88. Вкажіть особливості пенітенціарної системи України в роки Великої Вітчизняної війни
89. Визначте органи і установи виконання покарань на території України в 1970-х рр.
90. Охарактеризуйте роль та значення «Інструкції київського магістрату магістратському городничому» 1757 р.

Політика академічної добродетелі

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної добродетелі:

- складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших курсантів (студентів, слухачів);
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань курсантів (студентів, слухачів).